

Onderwerp

Besteding extra DUVO Middelen 2026 Moviera

Programma	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Behandeldatum	7 april 2026
Portefeuillehouder	G. Visser	Status	Openbaar

Advies

1. Aan Moviera een subsidie van €302.837 te verlenen voor het realiseren van begeleiding van slachtoffers in hotels en vakantieparken en het creëren van tijdelijke extra opvangplekken in woningen voor 2026.
2. Het bedrag €302.837 ten laste brengen van het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg, begrotingsnummer E600069-001 (Decentrale uitkering vrouwenopvang, DUVO-middelen).

Aanleiding

Het Rijk heeft landelijk vanaf 2026 structureel 12 miljoen beschikbaar gesteld en aan de DUVO toegevoegd ten gunste van het tekort aan opvangplekken. Onze regio krijgt hierdoor structureel ongeveer 1,2 miljoen per jaar erbij. Al langere tijd knelt het aantal opvangplaatsen voor slachtoffers van huiselijk geweld in Nederland en ook in onze regio. Er wordt gebruik gemaakt van vakantieparken of hotelbedden en er wordt strenger gescreend dan wenselijk. Met deze extra structurele middelen willen de vier centrumgemeenten Apeldoorn, Arnhem, Ede, Nijmegen het aantal opvangplekken bij Moviera uitbreiden door een nieuw Oranjehuis te realiseren met uiteindelijk 12 plekken extra. In de tussentijd worden de extra middelen ingezet voor andere tijdelijke oplossingen voor het tekort aan opvangplekken zoals tijdelijke woningen en zorg voor slachtoffers in de hotels en vakantieparken.

Onwenselijke situatie

De capaciteit in de opvang van Moviera is ontoereikend. Om vrouwen en kinderen toch enige veiligheid te kunnen bieden, vangt Moviera bij piekdrukke cliënten op in hotels. Inmiddels is deze inzet dusdanig fors dat er al sinds begin december 2025 structureel meerdere gezinnen in hotels verblijven. De gezinnen in hotels krijgen geen begeleiding, hiervoor heeft Moviera geen capaciteit. Bij hen wordt enkel een risicoscreening afgenomen en worden basale veiligheidsafspraken gemaakt. Ook verwijzers bieden deze begeleiding niet of nauwelijks en geven bovendien aan de benodigde expertise te missen. Hierdoor zit de meest kwetsbare doelgroep zonder enige vorm van begeleiding.

Daarnaast zijn de indicatiecriteria van Moviera noodgedwongen strenger dan voorheen. Hierdoor komen vrouwen die eerder opgenomen zouden worden, nu niet meer in aanmerking voor opname. Een onwenselijke acute situatie.

Collegevoorstel

Met de extra landelijk toegekende middelen wil Moviera zo snel mogelijk aan de slag om de druk op de opvang te verlichten en zo hotelplaatsingen te voorkomen. Dit zijn drie fases waarbij de korte en middellange termijn deels in elkaar overlopen.

Oplossing korte, middellange en lange termijn

Op lange termijn wil Moviera haar capaciteit uitbreiden met een Oranjehuis in Nijmegen. In het bestuurlijk overleg van 2025 en begin 2026 hebben de centrumgemeenten aangegeven hierachter te staan. Moviera wil dit realiseren door een uitbreiding van 12 crisisplaatsen. De realisatie hiervan zal echter nog enkele jaren op zich laten wachten. In Nijmegen is de zoektocht naar een nieuwe locatie voor een nieuw Oranjehuis inmiddels wel gestart.

Uiterlijk binnen een half jaar wil Moviera werken met extra vervolgoptvang en uitstroomekken in de wijken, waar slachtoffers (versneld) uitstromen naar een plek in de wijk. Zo wordt ruimte gecreëerd in de opvang voor de acute nood en kunnen hotelplaatsingen verminderen. Cliënten stromen vanuit de crisisopvang door naar één van deze woningen om vervolgens door te stromen naar een sociale huurwoning.

Op het moment dat de nieuwe locatie van het Oranjehuis in Nijmegen definitief is, kunnen deze vervolgoptvang plekken worden afgestoten. Er zijn inmiddels gesprekken met woningcorporaties en gemeenten in Arnhem en Ede om dergelijke woningen mogelijk te maken. In Ede zijn deze al in een verder gevorderd stadium.

Om de slachtoffers in de hotels op korte termijn, zo snel mogelijk, de broodnodige begeleiding op het gebied van veiligheid te bieden, wordt een begeleidingsteam ingericht.

Dit team kan:

- cliënten in hotels regelmatig bezoeken en ondersteunen
- met cliënten een analyse maken van de onveiligheid en een veiligheidsplan voor het vervolg
- fungeren als contactpersoon voor ketenpartners bij crisisplaatsingen
- de begeleiding verzorgen op de vervolg opvangplekken bij de beschikbare woningen in Ede en Arnhem

Om uitvoering te geven aan zowel de begeleiding op hotels als aan de vervolgoptvangplekken, zijn financiële middelen nodig. De termijnen wanneer woningen voor vervolgoptvang beschikbaar komen, zijn op dit moment nog niet bekend. Moviera wil per direct starten met de werving voor een begeleidingsteam, zodat zo snel mogelijk vorm kan worden gegeven aan de korte termijn begeleiding van de cliënten die in de hotels verblijven. Omdat we bij de hotels ook werkzaamheden in het weekend willen aanbieden, verwachten we enige tijd nodig te hebben om geschikte mensen te vinden. Personeel dat in dit kader geworven wordt, kan, zodra er sprake is van vervolgoptvang en op lange termijn een Oranjehuis in Nijmegen, doorstromen als hulpverlener voor deze opvangvormen.

Beoogde impact: uitvoering

Beoogd wordt passende ondersteuning en/of opvang voor slachtoffers en plegers van huiselijk geweld of mensenhandel te realiseren met als impact dat het leidt tot een duurzaam veilige omgeving en persoonlijk herstel.

Het voorstel wordt uitgevoerd binnen het Programma Welzijn, wijkontwikkeling en zorg en staat in relatie tot het doel 'gezinnen en huishoudens die te maken hebben met onveilige situaties krijgen tijdig, passende en samenhangende hulp en bescherming'.

Argumenten

1.1. Er is in Gelderland-Zuid onverminderd behoefte aan begeleiding en opvang van inwoners die zich in een onveilige thuissituatie bevinden.

De opvangcapaciteit voor slachtoffers van huiselijk geweld staat al jaren onder zware druk. Het aantal meldingen bij Moviera is in onze regio vijf jaar tijd verdubbeld, terwijl de beschikbare capaciteit gelijk is gebleven. Deze structurele overbelasting zet de kwaliteit en veiligheid van opvang direct onder druk. Moviera signaleert al meerdere jaren dat instroom, doorstroom en uitstroom uit balans zijn. Deze knelpunten raken direct de veiligheid van inwoners en vragen om gedeelde bestuurlijke verantwoordelijkheid.

Gemeenten hebben de wettelijke taak om opvang en begeleiding te organiseren voor slachtoffers en betrokkenen bij huiselijk geweld. Daarvoor is structureel toereikende financiering essentieel. Zonder adequate middelen kan Moviera deze taak niet langer kwalitatief en tijdig uitvoeren.

1.2. Het ondersteunen van vrouwen bij het herstel na het verlaten van de opvang vergroot kansen om huiselijk geweld structureel en intergenerationeel een halt toe te roepen.

Als slachtoffers geen veilige opvang of begeleiding krijgen, leidt dat tot escalatie, verergering van problematiek en duurdere vormen van hulp op de langere termijn. Investeren in structurele opvangcapaciteit voorkomt hogere maatschappelijke en financiële kosten op termijn.

Kanttekeningen

Moviera kan nog niet met zekerheid aangeven wanneer de tijdelijke woningen in gebruik worden genomen en wanneer de hotelplaatsingen daardoor afnemen. De extra begeleiding van slachtoffers en gezinnen zal echter in beide gevallen moeten plaatsvinden. Dus van deze extra middelen wordt zowel extra woningen als extra menskracht betaald. De precieze verhouding zal pas na 2026 achteraf inzichtelijk worden.

Gesprek met de stad

Over dit voorstel is geen gesprek met de stad geweest. Moviera staat als uitvoeringsorganisatie wel in nauw contact met inwoners en ervaringsdeskundigen door onder meer een eigen cliëntenraad.

Financiën

Volgens de reguliere verdeelsleutel tussen de 4 centrumgemeenten betreft het de volgende bedragen vanuit de extra DUVO middelen die voor 2026 aangevraagd worden door Moviera:

Apeldoorn: € 253.817
Arnhem: € 389.932
Ede: € 156.403
Nijmegen: € 302.837

Collegevoorstel

Overigens wordt door Moviera €93.000 minder aangevraagd dan er totaal dit jaar is toegevoegd aan de Duvo-middelen voor de 4 centrumgemeenten. Er is €1.195.437 extra toegevoegd. Er volgt nog een besluit over het restant van €93.000. Dat kan bijvoorbeeld ook worden gereserveerd voor het uiteindelijke Oranjehuis.

Omdat de duur van de begeleiding in hotels en de overgang naar vervolgovang nog onbekend is, is het voorstel de bekostiging volgens de huidige financiering te houden maar flexibel in te zetten. Zo kan vanuit deze financiering zowel begeleiding in hotelbedden als de vervolgovang worden bekostigd. Uiteraard zal Moviera de gemeente op de hoogte houden van de gedane inzet en gemaakte kosten verantwoorden.

Vervolg

Dit collegevoorstel gaat alleen over de oplossing van de acute situatie in 2026. De vier centrumgemeenten zijn bezig met een samenhangend pakket van maatregelen. Op alle onderstaande vraagstukken komt een regionale aansturing en inzet:

- Capaciteitsuitbreiding (crisis- en vervolgbedden, tijdelijke satelliet woningen, nieuw Oranje Huis).
- Flexibele opvangvormen (hotelvoorzieningen, tussenvoorzieningen).
- Betere doorstroom door versterkte regie bij wijkteams en afspraken met woningcorporaties.
- Alternatieven voor opvang zoals tijdelijk huisverbod, pleger opvang, contactverbod en strafrechtelijke interventies.
- Structurele samenwerking tussen gemeenten, Moviera, Veilig Thuis, woningcorporaties en de strafrechtketen.

Er kunnen dus nog aanvullende voorstellen volgen op bovenstaande onderdelen. Afstemming vindt bestuurlijk plaats in het periodieke overleg met de vier centrumgemeenten.

Tenslotte is het goed om te vermelden dat de gemeenteraad in Nijmegen een amendement aanvaard heeft (november 2025) waarin zij €200.000 beschikbaar stelt in 2026 om alvast een locatieonderzoek te starten voor het nieuwe Oranjehuis in Nijmegen.

Bijlage(n)

1. Aanvraag en onderbouwing Moviera extra DUVO middelen, maart 2026.
2. Beoordelingsformulier besteding extra DUVO middelen Moviera 2026.